

Vážení obchodní přátelé,
Chtěl bych Vám touto cestou poděkovat za projevenou důvěru a spolupráci v uplynulém roce 2019 a zároveň bych Vám rád popřál hodně zdraví, štěstí a mnoho pracovních úspěchů v roce 2020.

Ing. Dalibor Mikyska
Jednatel
Volac Agro-Best spol. s r.o.

Veselé Vánoce
a šťastný Nový rok
Merry Christmas
and a Happy New Year
Frohe Weihnachten
und ein glückliches
Neues Jahr

volac

V tomto čísle najdete

Heiferlac, Blossom, Enerlac, nejlepší start Vašich telat

Požadované obecné zásady růstu a potřeby živin se u mladých telat příliš neliší od jiných druhů. Je ale třeba zvýšené pozornosti v nejranější fázi přechodu z monogastrického mláděte na funkčního přežvýkavce. Nutriční a trávicí fyziologie mléčných telat jako budoucích přežvýkavců musí být rozhodujícím faktorem při navrhování praktických krmných systémů, které musí splňovat požadavky na živiny.

Agro Vyšehořovice věnuje zvláštní péči telatům

AGRO VYŠEHOŘOVICE zemědělská a obchodní společnost a.s. z okresu Praha-východ je klasickým zemědělským podnikem s živočišnou a rostlinnou výrobou. Živočišná výroba se soustředí na produkci mléka s roční produkcí kolem 3,1 milionu litrů. V řepařské oblasti si firma udržela pěstování cukrovky, v osevních postupech dominují obiloviny, pro potřeby živočišné výroby nechybí vojtěška, kukuřice a seno z luk.

Živočišná výroba v Radošince je konkurenceschopná výsledky i platy zaměstnanců

POLNOHOSPODÁRSKÉ DRUŽSTVO RADOŠINKA VELKÉ RIPŇANY, které hospodaří v okrese Topoľčany v Nitranském kraji, se soustředí na chov dojnic a výrobu mléka. Rostlinná produkce podporuje potřebu živočišné výroby, pěstují tu i komerční plodiny jako je pšenice, řepka či cukrovka. Družstvo má i přidruženou výrobu zaměřenou na oblast zdravotnických potřeb, gastroonomie a laminování papíru a textilií.

Solmilk, a.s. je podnik s vyváženou živočišnou a rostlinnou výrobou

Podnik Solmilk a s. v Olešné na Havlíčkovobrodsku preferuje v rámci své zemědělské činnosti vyvážené portfolio. V živočišné výrobě se specializuje na chov skotu a výrobu mléka. V rostlinné výrobě mají zastoupení obiloviny, řepka, kukuřice, jetel, pícniny a samozřejmě brambory,

jak vyplývá z názvu společnosti. K efektivnímu hospodaření přispívá provoz bioplynové stanice a další nabízené služby v zemědělské oblasti.

ZEAS Nedakonice: zdravé stádo a kvalitní mléko je hlavní devizou

Přesně v duchu svého názvu je společnost ZEAS NEDAKONICE, a.s. z okresu Uherské Hradiště zaměřena na zemědělskou prvovýrobu. V živočišné výrobě hraje hlavní roli produkce kvalitního mléka od krav českého strakatého skotu, která výrazně podporuje ekonomiku celého podniku. Zcela čerstvou investicí v rámci odchovu skotu v hodnotě 24 milionů korun je právě dokončená stavba nové haly pro 200 kusů suchostojných krav.

Heiferlac, Blossom, Enerlac, nejlepší start Vašich telat

Požadované obecné zásady růstu a potřeby živin se u mladých telat příliš neliší od jiných druhů. Je ale třeba zvýšené pozornosti v nejranější fázi přechodu z monogastrického mláděte na funkčního přežvýkavce. Nutriční a trávicí fyziologie mléčných telat jako budoucích přežvýkavců musí být rozhodujícím faktorem při navrhování praktických krmných systémů, které musí splňovat požadavky na živiny.

Mezi klíčové aspekty společné pro všechny systémy patří složení a množství tekutého krmiva, dostupnost vody a první nabízená pevná krmiva.

Trávicí proces

Protože bachor, čepec a kniha jsou zpočátku neaktivní, tele funguje podobně jako monogastrické zvíře po dobu přibližně 2 až 3 týdnů. Během prvních 3 nebo 4 týdnů věku se enzymatický systém telete stále vyvíjí a tele nemůže trávit škrob, sacharózu nebo maltózu. Tele má rovněž potíže s trávením sacharidů jiných než je laktóza a glukóza. Během 10 minut po nakrmení nativním mlékem se kasein ve slezu srazí působením reninu, pepsinu a kyseliny chlorovodíkové. Renin se váže s kaseinovým proteinem a sraženina se pomalu tráví a vyprazdňuje ze slezu do tenkého střeva po dobu přibližně 24 hodin. Tam se dále tráví proteázami na polypeptidy a aminokyseliny. Sraženina se stahuje a syrovátkové bílkoviny a laktóza se uvolňují a rychle procházejí slezem. Sirovátkové proteiny se tráví pomocí proteáz až v tenkém střevu. Laktóza je rovněž trávena v tenkém střevu prostřednictvím laktázy na glukózu a galaktózu. Tučky jsou částečně tráveny již ve slinách obsaženými enteterázami, toto trávení pokračuje i ve slezu a v tenkém střevě jsou lipázami rozloženy na glyceridy a volné mastné kyseliny.

POZOR NA SUŠENÉ ODSTŘEDĚNÉ MLÉKO

Mléčné náhražky, které obsahují sušené odstředěné mléko mohou být rizikem pro bezproblémové trávení kyselého kaseinu. Tento kasein, vlivem úprav vyššími teplotami nevytvoří ve slezu dostatečně pevnou sraženinu a jeho trávení může být narušeno. Telata mohou mít problémy ve formě průjmů a zhoršeného zdraví. Telata mohou trávit syrovátkové proteiny stejně účinně jako kasein, ačkoliv syrovátkové proteiny netvoří sraženinu ve slezu a tráví se až v tenkém střevě.

U mléčných náhražek na bázi syrovátky patří mezi faktory ovlivňující trávení obsah minerálů, pH a obsah tuku v náhražce.

Srovnání stravitelnosti kaseinu a syrovátkových bílkovin uvádí studie Terosky TL1, Heinrichs AJ, Wilson LL.:

Byly hodnoceny čtyři dietní poměry sušeného odstředěného mléka (kaseinu) a ultrafiltrovaného syrovátkového proteinu jako primárních zdrojů proteinů v mléčných náhražkách. Byla sledována stravitelnost, růstový výkon, zdravotní charakteristiky a rovněž se vyhodnocovala krev telat, která byla ve věku 12 až 36 hodin do věku 8 týdnů. Šestnáct telat, holštýnských býčků, bylo umístěných jednotlivě v kontrolovaném zařízení. Zdroje proteinů v mléčné náhražce byly vyjádřeny jako poměry (procenta) sušeného odstředěného mléka ke koncentraci syrovátkové bílkoviny v dietě. 1. dieta 100:0; 2. dieta 67:33; 3. dieta 33:67; a 4. dieta 0:100. Biologická hodnota a retence N se mezi dietami lišily během všech týdnů. Stravitelnost a biologické hodnoty (procenta) během všech týdnů byly: 1. dieta: 82,50 a 67,71; 2. dieta: 82,85 a 70,15; 3. dieta: 83,82 a 67,46; a 4. dieta: 84,03 a 72,25. Dieta měnící se v poměru sušeného odstředěného mléka k koncentraci syrovátkové bílkoviny neměla žádný vliv na zdraví, růst ani zjevnou stravitelnost u holštýnských telat až do věku 8 týdnů. Je patrné, zejména ze srovnání diety 1. a 4., že **stravitelnost a biologická hodnota je vyšší u syrovátkových proteinů.**

BENEFITY SYROVÁTKOVÝCH PROTEINŮ ANEB CO KASEIN NENABÍDNE

Mléčný protein (bez neproteinového dusíku) je tvořený z 82% kaseinem a 18% syrovátkovými proteiny. **Syrovátkové proteiny**, jak je zřejmé z obrázku, obsahují na rozdíl od kaseinu imu-

noglobuliny a další funkční proteiny. Některé z nich, např. -laktoglobulin jsou zcela štěpeny, aby tak zajistily esenciální aminokyseliny pro růst a vývoj, další funkční proteiny například usnadňují trávení a příjem jiných živin z mléka, zatímco jiné brání proti patogenním bakteriím a virům, pomáhají posilovat získaný imunitní systém, ovlivňují kognitivní vývoj a zraní gastrointestinálního traktu.

V mléčných náhražkách VOLAC jsou syrovátkové proteiny obsaženy v jedinečném komplexu IMUNOPRO

IMUNOPRO = BIOAKTIVNÍ KOMPLEX

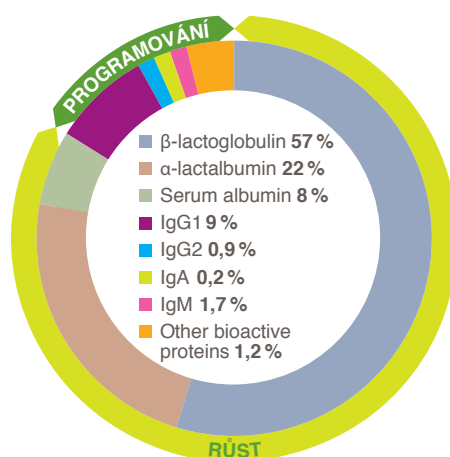
Imunopro obsahuje odfiltrované, odpařené a jemně tříděné mléčné složky ze syrovátky. Všechny tyto procesy probíhají za nízkých teplot. V Imunopru je vysoký obsah klíčových aminokyselin, jako je **Lysin** a **Leucin**. Tyto aminokyseliny jsou v Imunopru ve vyšším množství než v nativním mléce a jsou limitující pro růst a pro řízení rychlosti syntézy svalových proteinů. Imunopro obsahuje až trojnásobné množství **Imunoglobulinu IgG**, který rozhoduje o vývoji imunitního systému.

Laktoferin – bojovník s průjmy

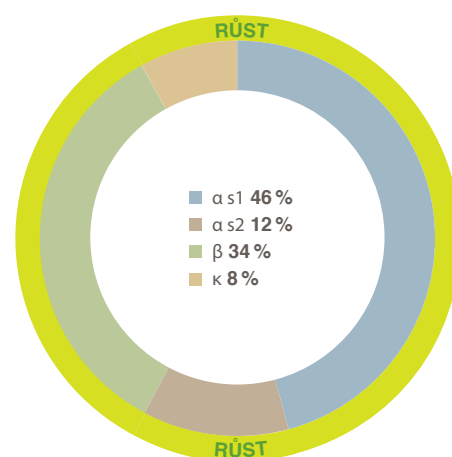
Laktoferin obsažený v Imunopru má:

1. Bakteriostatické a baktericidní účinky • váže železo, likviduje patogeny vázané na železo, jako je E. coli • prokázány přímé antibakteriální účinky peptidů odvozených od laktoferinu
2. Prebiotický účinek na žádoucí střevní bakterie (např. Lactobacillus a Bifidobacteria)

Syrovátkové proteiny

Kaseinové proteiny

3. Prokázané fungicidní, antiprotozoální a antivirových aktivity

4. Protizánětlivé účinky • váže bakteriální endotoxin

Další bonus je butyrát (C 4:0) pro zdravá střeva!

Vysoce kvalitní rostlinné tuky v Imunopru odpovídají profilu mléčného tuku. Butyrát, významná mastná kyselina, která ve většině mléčných náhražek chybí!

Butyrát: stimuluje průtok krve a růst papil; podporuje vstřebávání vody; zvyšuje sekreci enzymů; má antibakteriální vlastnosti

Antibakteriální Sfingolipidy

Lysophingomyelin obsažený v Imunopru je vysoce baktericidní proti *Campylobacter jejuni*, *Listeria monocitogenes* a *Clostridium perfringens* - středně baktericidní proti *E. coli* a *Salmonella enteritidis*

Proč Volac Heiferlac obsahuje „jen“ 16% tuku?

Pro tento pokus byly vytvořeny čtyři skupiny, v každé bylo krmena mléčná náhražka s 26% syrovátkového proteinu s rozdílným procentem tuku (14, 17, 20 a 23), celkové množství

mléčné krmné směsi 660 g / kus/den. Prokázal se nižší příjem startéru a tím i nižší přírůstek už při obsahu 20% tuku. Při obsahu tuku 23% byl příjem startéru ještě nižší. Hill et al. (2009) J. Dairy Sci. 92: 5147

To ještě není všechno...

Jako součást vývoje našich mléčných náhražek jsme přidaly další dvě přísady společně s vybranými vitamíny a minerály.

Osvědčený Gardion

Je výtažek z česneku, který svou antivirovou, antimikrobiální a antifungální aktivitou přispívá k lepší imunitě a zlepšuje zdraví střev.

NUTRY-LYST, zdravá střeva jsou základ

Je přírodní komplex látek prospěšných pro kondici střev. **Stevia** zlepšuje vstřebávání glukózy a výkon střeva, **Eugenol**, **Capsicum**, **Stevia** zvyšují produkci hlenu a zvyšuje výšku bachorových papil, **Capsicum** a **Anethol** zvyšují počet T-lymfocytů a mají protizánětlivý účinek. Výrazně vyšší obsah **vitamínu D3** – o 67% pro rozvoj kostí a imunitního systému, **vitamínu E** – o 67% jako důležitého antioxidantu, telata na něj dobře reagují.

O 25% více **železa** pro zlepšení kvality krve a okysličení, o 33% více **hořčiku**, který je nezbytný pro vývoj kostí a kloubů.

VOLAC nabízí inovovanou řadu mléčných náhražek s důrazem na zdraví a výkon vašich telat.

VOLAC využívá 45 let zkušeností s výrobou mléčných náhražek.

Můžeme se pochlubit transparentní specifikací a složením.

Jsmo hrdí na kvalitu výrobků, které jsme vyvinuli. Záleží nám na použitých surovinách, řídíme se fyziologickými potřebami telete.

Lifeguard – mléčné náhražky VOLAC

Produkt	Požadovaný denní přírůstek	Imunopro [®]	P Protein	T Tuk	S Sacharidy	Suplementy	Leucin % z celkového množství	Lysin % z celkového množství	Methionin % z celkového množství	Energie MJ ME v kg sušiny	Míchání
HEIFERLAC	900 g	★★★★	26 %	16 %	48 %	GARDION [®] BUTYRATE	2,64	2,52	0,82	19,7	150 g/l
BLOSSOM[®] EASYMIX	750 g	★★★	23 %	18 %	48 %	GARDION [®] BUTYRATE	2,12	2,00	0,74	19,8	125 g/l
ENERLAC	625 g	★★	21 %	19 %	46,5 %	GARDION [®] BUTYRATE	1,90	1,92	0,67	19,4	125 g/l

Agro Vyšehořovice věnuje zvláštní péči telatům

AGRO VYŠEHOŘOVICE zemědělská a obchodní společnost a.s. z okresu Praha-východ je klasickým zemědělským podnikem s živočišnou a rostlinnou výrobou. Živočišná výroba se soustředí na produkci mléka s roční produkcí kolem 3,1 milionu litrů. V řepařské oblasti si firma udržela pěstování cukrovky, v osevních postupech dominují obiloviny, pro potřeby živočišné výroby nechybí vojtěška, kukuřice a seno z luk.

Hlavní zootechnik Agro Vyšehořovice Oldřich Dudek.

„V uzavřeném obratu v současnosti chováme stádo 340 kusů krav stoprocentního holštýnského plemene, 100 telat, 180 jalovic a 80 vysokobřezích jalovic,“ říká na úvod naší návštěvy hlavní zootechnik Oldřich Dudek.

Užitkovost, složky a cena

V roce 2011 tu v rámci záměru pro výrazné zlepšení welfare zvířat zrekonstruovali vnitřní

prostory kravína s přechodem na volné boxové ustájení, které podestýlají slámou s dvakrát denním vyhrnováním. Investici v hodnotě 11 milionů korun realizovali z vlastních zdrojů.

Aktuální užitkovost dosahují 9 800 litrů mléka, s obsahem tuku 3,70 procenta a bílkoviny 3,40 procenta. Somatické buňky se pohybují okolo 150 tis./ml mléka. Dlouhodobá denní dodávka mléka činí 8 000 až 10 000 litr mléka. „Na pod-

poru složek se nám nejvíce osvědčuje krmení žitné senáže, které sklízíme zhruba z 50 hektarů. Stejně tak jako podsev ječmene a hrachu do první seče vojtěšky,“ vysvětluje hlavní zootechnik.

Mléko dodávají přes Mlékařské hospodářské družstvo Střední Čechy, Benešov do Mlékárny Pragolaktos, a.s. Realizační cena za září 2019 činila 8,44 Kč za litr mléka. Ve zpeněžení mléka hrají kvalitativní složky mléka svou roli, pomáhá i to, že podnik je „GMO free“. Momentální příplatek za GMO free v září činil 5 haléřů na litr mléka.

Krávy dojí dvakrát denně v izraelské rybinové dojárně Afimilk se stáním 2 x 10, kterou zrekonstruovali roce 2016.

Šest krmných dávek

Při krmění dojnic jim nezastupitelné služby odvádí krmný vůz Trioliet. Pro výživu dojnic a jalovic sestavují celkem šest krmných dávek: pro vrchol laktace do 150 dní, závěr laktace, přípravu na porod, suchostojné krávy, jalovice ve věku 6 až 12 měsíců a jalovice starší více než 12 měsíců.

Dávka pro vysokoprodukční dojnice na vrcholu laktace (do 150 dní) na kus a den obsahuje 20 kg kukuřičné siláže, 8 kg žita, 5 kg vojtěškové siláže, řepkový šrot, pivovarské mláto, 7 kg cukrovarských řízků, hrubě šrotované silážívané kukuřičné zrno, melasu a sladový květ.

Reprodukce

V rámci reprodukce jalovice poprvé připouštějí ve 13 až 14 měsících, nově od září 2019 sexovanými insemináčnými dárkami, u jalovic po 1. inseminaci dosahují zabřezávání 61 procent, u krav po 1. inseminaci 29 procent a po všech inseminacích 38 procent. Brakace stáda se pohybuje kolem 30 až 35 procent.

Telata s výživou od Volacu

Zvláštní pozornost zde věnují telatům, ať již se jedná o jejich výživu či welfare. Dlouhodobě v tomto směru spolupracují s VOLACEM AGRO-BEST BĚSTOVICE. Telata odchovávají v plastových boudách, později v iglú a teletníku. Igloo Veranda System pro 8 až 14 kusů odstavených telat si hlavní zootechnik Dudek pochvaluje: „Pro welfare telat je to u nás to nejlepší, co jsme pro ně mohli udělat.“

Telata, která z nějakého důvodu nemohou dostat mlezivo přímo od matky, při prvním napití napájí cucákem s plnohodnotnou náhražkou mleziva VOLAC CALF VOLOSTRUM (450 gramů). Současně si nemohou vynachválit

další mléčnou bĚstovickou náhražku BLOSSOM, na kterou přecházejí všechny jalovičky od 5 dnů věku. Jalovičky odstavují ve stáří 70 dnů a pak

přecházejí na rostlinnou potravu. Průměrný přírůstek od narození do šesti měsíců stáří, zjištěný pravidelným čtvrtletním vážením, činí 0,88 kg na kus a den. Býčci, které krmí nativním mlékem, ve 30 dnech věku odcházejí na prodej. V rámci zdravotní prevence při výživě telat od 5 do 70 dní k plné spokojenosti používají bĚstovický přípravek CELMANAX v dávkování 8 mililitrů na tele a den.

„Tele do několika měsíců nemá s těmito náhražkami a doplňky šanci na průjem a jiné problémy za podmínky, že je ošetřovatelsky dobře obsluženo. Sledujeme čistou podestýlku, kvalitu a celou technologii napájení. Zvláštní pozornost věnujeme druhému napájení během ranního i odpoledního krmení, kde je důležitý minimálně čtyřhodinový odstup od předchozího napití,“ dělí se o zkušenosti hlavní zootechnik. Úhyny z živě narozených telat se v chovu pohybují do 3 procent.

Hlavní problém: sehnat lidi

V odvětví chovu skotu ve Vyšehořovicích pracuje 12 zaměstnanců, z toho dva zootechnici, čtyři dojičiči, čtyři krmičiči a dvě ošetřovatelky telat.

„Sehnat lidi do živočišné výroby je dnes skutečně velký problém. U nás je o to větší, že nám konkuruje blízkost Prahy. Nezastírám, že bez cizinců bychom se neobešli,“ popisuje současně největší „živočišné trauma“ šéf provozu Dudek.

Pro potřeby živočišné výroby ve Vyšehořovicích pěstují 100 až 140 hektarů vojtěšky, 160 hektarů kukuřice, pomáhá i 13 hektarů luk. Z tržních plodin převládá ozimá potravinářská pšenice na 390 hektarech, jarní sladovnický ječmen na 130 hektarech, na 200 hektarech si udrželi cukrovku a řepku pěstují na zhruba 160 hektarech.

Agro Vyšehořovice zemědělská a obchodní společnost a.s. hospodáří celkem na 1 500 hektarech a má dohromady 30 zaměstnanců.

Živočišná výroba v Radošince je konkurenceschopná výsledky i platy zaměstnanců

POL'NOHOSPODÁRSKÉ DRUŽSTVO RADOŠINKA VEL'KÉ RIPŇANY, které hospodaří v okrese Topoľčany v Nitrianském kraji, se soustředí na chov dojnic a výrobu mléka. Rostlinná produkce podporuje potřebu živočišné výroby, pěstují tu i komerční plodiny jako je pšenice, řepka či cukrovka. Družstvo má i přidruženou výrobu zaměřenou na oblast zdravotnických potřeb, gastronomie a laminování papíru a textilií.

Hlavní zootechnik Pol'nohospodárského družstva Radošinka Velké Ripňany Peter Spišiak (vpravo) se zástupcem VOLACU AGRO-BEST BĚSTOVICE ing. Jánem Reisem

Skot v Radošince chovají na třech farmách, dojnice ve VVK Velké Ripňany a na farmě v Behyncích. Na farmě Biskupová pak odchovávají jalovice a mladý dobytek.

Stádo dojnic čítá 960 kusů stoprocentního RED holštýnského plemene s užitkovostí 9 800 litrů mléka, obsah tuku v říjnu 2019 dosahoval 4,0 procenta, obsah bílkoviny 3,54 procenta. Roční

dodávku 8,2 milionů litrů mléka družstvo zajišťuje vlastním svozem do TAMI Kežmarok. Říjnová realizační činila 0,33 eura za litr, v přepočtu na českou měnu 8,44 Kč za litr prodaného mléka (kurz 25,57 Kč/euro). Krávy na obou farmách dojí dvakrát denně.

Pro výživu dojnic družstvo sestavuje 5 krmných dávek: pro suchostojné krávy a v přípravě na porod, rozdoj, vrchol laktace, střední laktaci a konec laktace. Ve vysokoprodukční dávce pro TOP laktaci má dlouhodobě nezastupitelnou roli chráněný tuk MEGALAC od VOLAC AGRO-BEST BĚSTOVICE v dávce 0,5 kg na kus a den. Před třemi roky si do technologie pořídili dva krmné vozy Triolet.

Bezproblémový odchov telat

S VOLACEM spolupracují široce i při výživě telat. Ta do 10 týdnů stáří odchovávají v boukách, pak na dva měsíce putují do obloukové haly a z ní je přesunují do teletníku, kde jsou do stáří šesti měsíců. Z teletníku pak odcházejí do odchovny mladého dobytka na farmě Biskupová. Přírůstky kontrolují u telat až v šesti měsících, kdy je prvně váží. Průměrná hmotnost dosahuje 212 kilogramů.

Plně spokojeni jsou s běstovickou mléčnou náhražkou ENERLAC, kterou užívají od pátého dne do 72 dne věku telat, kdy zvířata odstavují. Před půl rokem nakoupili v rámci zlepšení technologie odchovu telat dva mléčné taxíky URBAN z běstovické nabídky.

Velmi dobrý zdravotní stav telat pomáhá udržet i přípravek CELMANAX od VOLACU. „Zejména, pokud jsou telata ve stresu, nejčastěji při přechodu z bud do obloukové haly, kdy CELMANAX preventivně zařazujeme proti průjmům. Funguje to velmi dobře,“ vysvětluje hlavní zootechnik Peter Spišiak.

Býčky ve dvou týdnech stáří posílají na prodej, pouze zhruba deset kusů si nechávají na výkrm. Úhyny telat včetně mrtvých narozených se podle Spišiaka pohybují do 5 procent.

Reprodukční parametry

V rámci reprodukce jalovice poprvé připouštějí ve 13 měsících sexovanou dávkou, první otehlení v průměru dosahují ve stáří 22,4 měsíce. Druhou a další inseminace obstarává plemenný býk. Inseminační index u krav mají 1,87, mezidobí 391 dní.

U krav po 1. inseminaci dosahují zabřezávání 48 procent, u krav po druhé inseminaci 42 procent a u krav po třetí inseminaci 43 procent. Brakace stáda se pohybuje kolem 30 procent, 100 kusů vysokobřezích jalovic ročně prodají.

Plán na jedno středisko dojnic

V živočišné výrobě v Radošince pracuje 35 lidí, kteří mají na starosti dva tisíce kusů dobytka. Ve struktuře je pět zootechniků, zbytek dopl-

ňuje obsluha. „Platy v našem družstvu jsou rozhodně konkurenceschopné, například dojička v nepřetržitém provozu si u nás vydělá měsíčně 1 300 eur,“ říká hlavní zootechnik. Přesto podle jeho slov i při platu v přepočtu 33 240 českých korun (kurz 25,57 Kč/euro), mají problém celý živočišný provoz pokrýt vlastními silami a musejí využívat i služeb Ukrajinců.

Vzhledem k optimalizaci a zefektivnění odchovu dojnic plánují do tří let přesunout všechny dojné krávy ze dvou stávajících farem do jednoho střediska s kapacitou pro 1 000 kusů dojnic.

Rostlinná výroba

Poľnohospodárske družstvo Radošinka Veľké Ripňany hospodári celkom na 4 490 hektaroch zemědělské pudy. Mezi hlavní plodiny v osením postupu patří 1 400 ha pšenice, 700 ha řepky ozimé, 400 ha ječmene, 300 ha kukuřice (z toho 150 ha na siláž), 190 ha cukrovky, 240 ha vojtěšky, 210 ha žita, 35 ha hrachu, na 190 ha mají trvalé travní porosty.

Solmilk, a.s. je podnik s vyváženou živočišnou a rostlinnou výrobou

Podnik Solmilk a s. v Olešné na Havlíčkobrodsku preferuje v rámci své zemědělské činnosti vyvážené portfolio. V živočišné výrobě se specializuje na chov skotu a výrobu mléka. V rostlinné výrobě mají zastoupení obiloviny, řepka, kukuřice, jetel, píce a samozřejmě brambory, jak vyplývá z názvu společnosti. K efektivnímu hospodaření přispívá provoz bioplynové stanice a další nabízené služby v zemědělské oblasti.

Předseda představenstva a ředitel Solmiku a.s. ing. Jiří Kreuz.

V zemědělském podniku Solmilk a.s. chovají 400 kusů krav čistého holštýnského plemene. Mléko produkují v jakostní kategorii Q CZ s aktuálním obsahem 187 tisíc somatických buněk v jednom mililitru. Mléko dodávají přes mlékařské odbytové družstvo Morava do Mlékárny Hlinsko, a.s. Krávy původně dojili třikrát denně, kvůli personálním problémům s obsazením třísměnného provozu přešli zpět na dojení dvakrát denně.

Zvláštní péče se v podniku věnuje odchovu telat. „V minulosti jsme řešili období, kdy nás ztráty při odchovu velmi znepokojovaly. Velkou roli při snížení těchto ztrát má stres, výživa zvířat a samozřejmě obsluha. Všechny tyto faktory pozorně sledujeme. Na snížení rizik pro krávu a tele při porodu jsme si pořídili hlídací systém CalveSense, který nás elektronicky upozorní na kritické fáze porodu a umožní včasný zásah v případě potřeby,“ říká vedoucí úseku živočišné výroby Jiří Kaňkovský.

BLOOSOM a mléčný automat URBAN

Při odchovu telat spolupracují s firmou VOLAC AGRO-BEST BĚSTOVICE. Telata do 10 dnů věku odchovávají v 30 venkovních plastových boukách a poté je přesunují do teletníku.

„V roce 2018 jsme vybudovali z větší míry svépomocí nový teletník pro 80 kusů telat, který

výrazně zlepšil welfare zvířat. Telata po 11 dnech jsou odchovávána v nové vzdušné stáji na hluboké podestýlce. Stáj je vybavena krmnými automaty URBAN z běstovické nabídky. Máme s nimi zatím velmi dobré zkušenosti,“

hodnotí technologii z teletníku Kaňkovský. Telata do odstavu ve stáří 65 dnů krmí přes automat mléčnou náhražkou BLOSSOM od VOLACU.

Reprodukce

Jalovice v Solmilku poprvé připouštějí ve 13 měsících věku, k prvnímu otelení dochází ve stáří 23 měsíců. Servis perioda činí 96,8 dne a interval 64,5 dne. Zabřezávání u jalovic po první inseminaci za rok 2018 dosahovali 69 procent, u krav po první inseminaci 42,5 procenta. Brakace za prvních 10 měsíců roku 2019 byla 25 procent.

Investice a plány

Plány, investice a strategie celého podniku nám více přiblížil předseda představenstva a ředitel akciové společnosti Solmilk ing. Jiří Kreuz. „Významnou investicí za 60 milionů korun byla nová stáj pro 354 kusů dojníc s dojrnou, kterou jsme zprovoznili před dvěma roky. Celou investici jsme financovali z úvěru a poté jsme obdrželi dotaci od Státního zemědělského a intervenčního fondu z PRV ve výši 35 procent,“ vypočítává ředitel Kreuz.

Podle jeho slov podnik věnuje zvláštní pozornost péči o půdu: „Ještě v roce 2018 se býci

ve stáří jednoho měsíce prodávali a od roku 2019 je odchovávané na hluboké podestýlce s cílem dosáhnout počet 300 ustájených kusů s produkcí 3000 tun hnoje z hluboké podestýlky ročně. Priorita tohoto kroku je zvýšení produkce chlévského hnoje ze současných 2800 tun na 5800 tun k podpoře udržení půdní úrodnosti a zvýšení protierozní prevence. V rostlinné výrobě jsme nově zavedli protierozní opatření setí 50 hektarů kukuřice po žitě vysetém na podzim. Žito na jaře před vymetáním senážujeme a okamžitě se do strniště vyseje kukuřice bezorebnou technologií.“ V roce 2019 si v Solmilku v rámci programu „Inovace pro precizní zemědělství“ pořídili

kombinaci strojů traktor John Deere s aplikátorem tekutých hnojiv Joskin. Tato souprava je vybavena přístrojem Afilab pro rozbor tekutého hnojiva s plynulým dávkováním tekutého hnojiva podle obsahu živin a podle zásobnosti živin v půdě. Generálním dodavatelem je firma Moreau Agri Vysočina z Nového města na Moravě. Dotace z Programu rozvoj venkova je přislíbena ve výši 50 procent. Pro potřeby rostlinné výroby si na jaře 2019 za 1,5 milionu korun koupili také sběrač kamene, který využívají na ploše 120 hektarů. Stroj před setím a těsně po zasetí kamene posbírá do zásobníku a kamene odveze

na sběrné místo. Zde se podrtí a drť používá podnik na opravu užívaných cest. Již 10 let v Solmilku funguje bioplynová stanice s výkonem 380 kW, nyní plánují generální opravu motorů BPS. „Bioplynku jsme si pořídili kvůli živočišné koncovce, likvidaci odpadů a efektivnímu hospodaření. Výhodou je nejen výroba elektrické a tepelné energie s rozvodem po zemědělském středisku, ale i tak potřebný digestát pro hnojení v průběhu roku,“ upřesňuje ředitel.

Rostlinná výroba

Solmík, a.s. hospodaří na 907 hektarech zemědělské půdy, z toho je 710 hektarů půdy orné. Obiloviny pěstují na 240 hektarech, dále sejí 200 ha kukuřice na siláž, 70 ha hrachu s podsevem jetele červeného, 70 ha jetele, 130 ha brambor (40 ha sadby, 50 ha na lupínky, 30 ha průmyslových, 10 ha na konzum). Podnik zaměstnává 40 pracovníků, v živočišné výrobě pracuje 14 lidí.

ZEAS Nedakonice: zdravé stádo a kvalitní mléko je hlavní devizou

Přesně v duchu svého názvu je společnost ZEAS NEDAKONICE, a.s. z okresu Uherské Hradiště zaměřena na zemědělskou prvovýrobu. V živočišné výrobě hraje hlavní roli produkce kvalitního mléka od krav českého strakatého skotu, která výrazně podporuje ekonomiku celého podniku. Zcela čerstvou investicí v rámci odchovu skotu v hodnotě 24 milionů korun je právě dokončená stavba nové haly pro 200 kusů suchostojných krav.

Hlavní zootechnik ZEAS Nedakonice a.s. Josef Kríva s krmivářkou Michaelou Jelenkovou a zástupkyní VOLACU AGRO-BEST BĚSTOVICE ing. Lucií Rulfovou (vlevo) v nově postavené hale pro 200 kusů krav.

Užitkovost, dodávka a cena

Výsledkem promyšlené a důsledně dodržované technologie odchovu skotu v Nedakonicích je výborný zdravotní stav telat a krav, který má

hlavní vliv na finální zpeněžení mléčné produkce. Od 750 krav českého strakatého skotu tu dosahují užitkovost 9 000 litrů mléka, s obsahem tuku 4,10 procenta a obsahem bíl-

koviny 3,60 procenta. Somatické buňky se pohybují v rozmezí 150 až 180 tisíc v jednom mililitru mléka.

Ročně prodají přes mlékařské odbytové družstvo Morava do sýrárny Brazzale Moravia a.s., Litovel více než 6 milionů litrů mléka. Celková denní dodávka činí 17 tisíc litrů mléka, v průměru 26,5 litru mléka na kus a den. Krávy dojí dvakrát denně.

Vysoké kvalitativní parametry mléka podporují jeho zpeněžování, v září 2019 dosáhli realizační ceny 9,11 Kč za litr mléka.

Technologie odchovu

Telata do jednoho měsíce věku v Nedakonicích odchovávají v plastových boudách, pak přecházejí do teletníku. Průměrný přírůstek činí 0,80 kg na kus a den, úhyny živě narozených telat nedosahují ani 1 procento, úhyny včetně mrtvě narozených telat jsou do 4 procent. Brakace krav je do 30 procent.

Pro výživu dojníc sestávají šest krmných dávek. „Pro suchostojné krávy, v přípravě na porod, krávy v rozdoji, dále pro vrchol, střed a konec laktace,“ vypočítává hlavní zootechnik Josef Kríva.

Krmná dávka pro dojnice na vrcholu laktace obsahuje 20 kg kukuřičné siláže, 1 kg lučnického sena, 6 kg žitné senáže, 6 kg vojtěšky, 5 kg bílkovinné směsi, 4 kg mokrého kukuřičného zrna, 0,5 kg MEGALACU a 0,5 kg minerálií. „MEGALAC od VOLACU AGRO-BEST BĚSTOVICE do TOP krmné dávky zařazujeme dlouhodobě a vzhledem k dosahovaným výsledkům k plné spokojenosti,“ hodnotí běstovický chráněný tuk hlavní zootechnik.

Reprodukční parametry

V rámci reprodukce mají v Nedakonicích velmi dobré zkušenosti s přirozeným vyhledáváním říje. U jalovic po 1. inseminaci dosahují

Personálie

V akciové společnosti ZEAS Nedakonice pracuje celkem 40 zaměstnanců, z toho 21 v živočišné výrobě.

Management kromě hlavního zootechnika Josefa Křivy tvoří krmivářka Michaela Jelenková a zootechnici Marta Němcová a Radek Svoboda. O skot se dále starají čtyři porodníci, sedm dojičů, dva ošetřovatelé a další obslužný personál.

Osevní postup

ZEAS Nedakonice a.s. hospodaří na 924 hektarech orné půdy. V osevním postupu pěstují krmné plodiny na 465 hektarech, kukuřici na siláž na 160 ha, ozimé žito na 115 ha, vojtěšku na 100 ha, čirok na 30 ha, hrách ozimý na 30 ha. Trvalé travní porosty mají na 30 hektarech.

na farmě Babice zabřezávání 75 procent, na farmě Polešovice 65 procent. U krav činí zabřezávání po 1. inseminaci kolem 50 procent. Jalovice prvně připouštějí ve 13 až 14 měsících po dosažení hmotnosti 400 kilogramů. Býky vykrmují na farmě v Polešovicích s průměrným přírůstkem 1,40 kg na kus a den.

Investice

Poslední investicí do chovu skotu byla výstavba nové haly pro 200 kusů suchostojných krav. Stavbu za 24 milionů korun financovali z vlastních zdrojů. Halu začali naskladňovat 21. října 2019, dva dny před naší návštěvou.

Další investice plánují. Ve volném kejdomém roštovém ustájení budou obnovovat lehací matrace, v roce 2020 začnou stavět novou kruhovou dojírnu se 44 dojíci místy. Po jejím dokončení zavřou stávající kruhovou dojírnu Westfalia a přebudují ji na porodnu.

Do budoucna plánují i navýšení stáda na 900 kusů krav s převodným křížením na RED holštýn.

VKK NEDAKONICE	
VKK NEDAKONICE Bylo dáno do provozu 10. října 1976	
UŽITKOVOST V KU	
1976 -	3 188
1981 -	3 914
1985 -	4 438
1990 -	4 422
1995 -	5 360
1996 -	5 724

MEGA YIELD
MEGA FERTILITY

MEGALAC®

Megalac rumen-protected fat has been proven to increase milk yield and cow fertility around the world for over 30 years.

Visit | www.agrobest.cz

VOLAC WILMAR
FEED INGREDIENTS

MEGALAC®
More milk, better fertility

Ready, steady, grow

Experts in young animal nutrition

Find out more at www.feedforgrowth.com
www.agrobest.cz

FEED FOR GROWTH

volac

volac

They don't understand the science
but they do know fine forage
when they're fed it

Visit | www.agrobest.cz

ECOSYL™

For consistently better silage